

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Aluekehittämisen vastuualueen vuosikatsaus

Eero Venäläinen ja Ulla-Mari Karhu 12.12.2023

Reilusti edellä

— UUSIMAA-OHJELMA 2022–2025 —>

Ilmastonmuutoksen hillinnässä:

- Tavoitteena hiilineutraali maakunta vuonna 2030

Taloudellisessa kilpailukyvyssä:

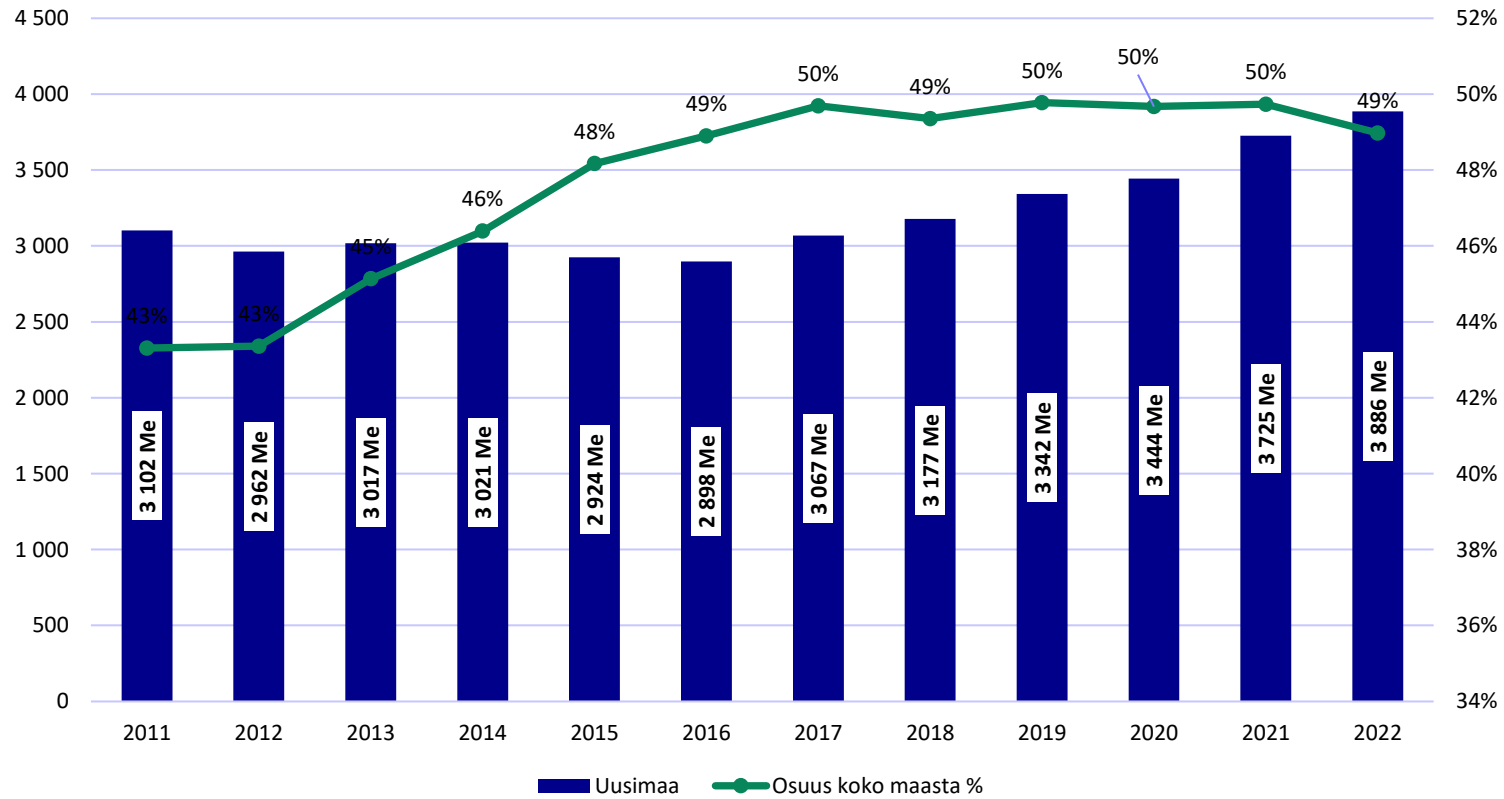
- Tavoitteena TK-menojen nosto 5 %:iin BKT:sta

Hyvinvoinnissa:

- Tavoitteena 80 % työllisyysaste vuoteen 2030 mennessä

t&k-menot kokonaisuutena

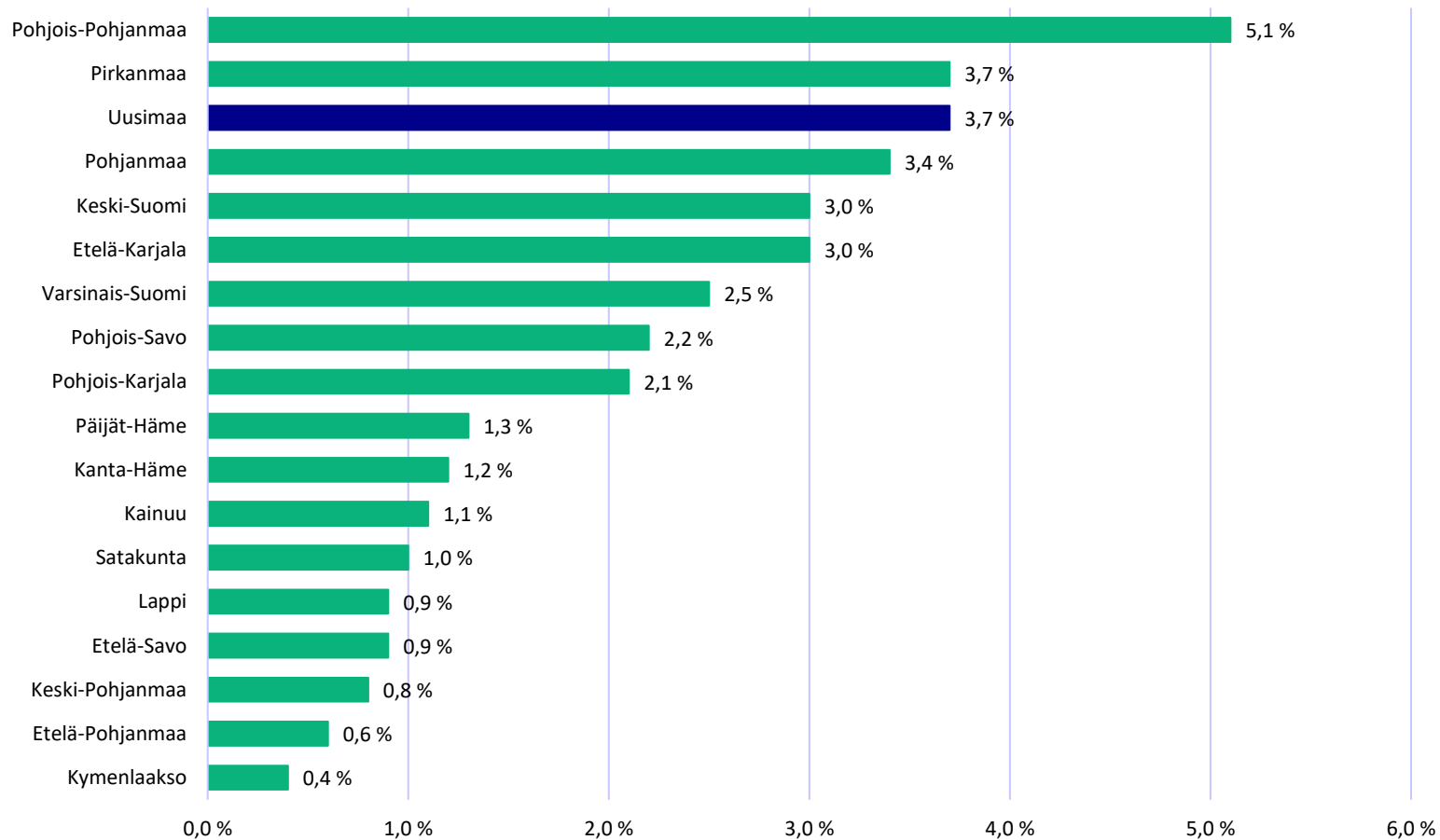
Kuvio 1. Uudenmaan t&k-menot ja niiden osuus koko maasta 2011-2022

Lähde: Tilastokeskus

t&k-intensiteetti maakunnittain 2020

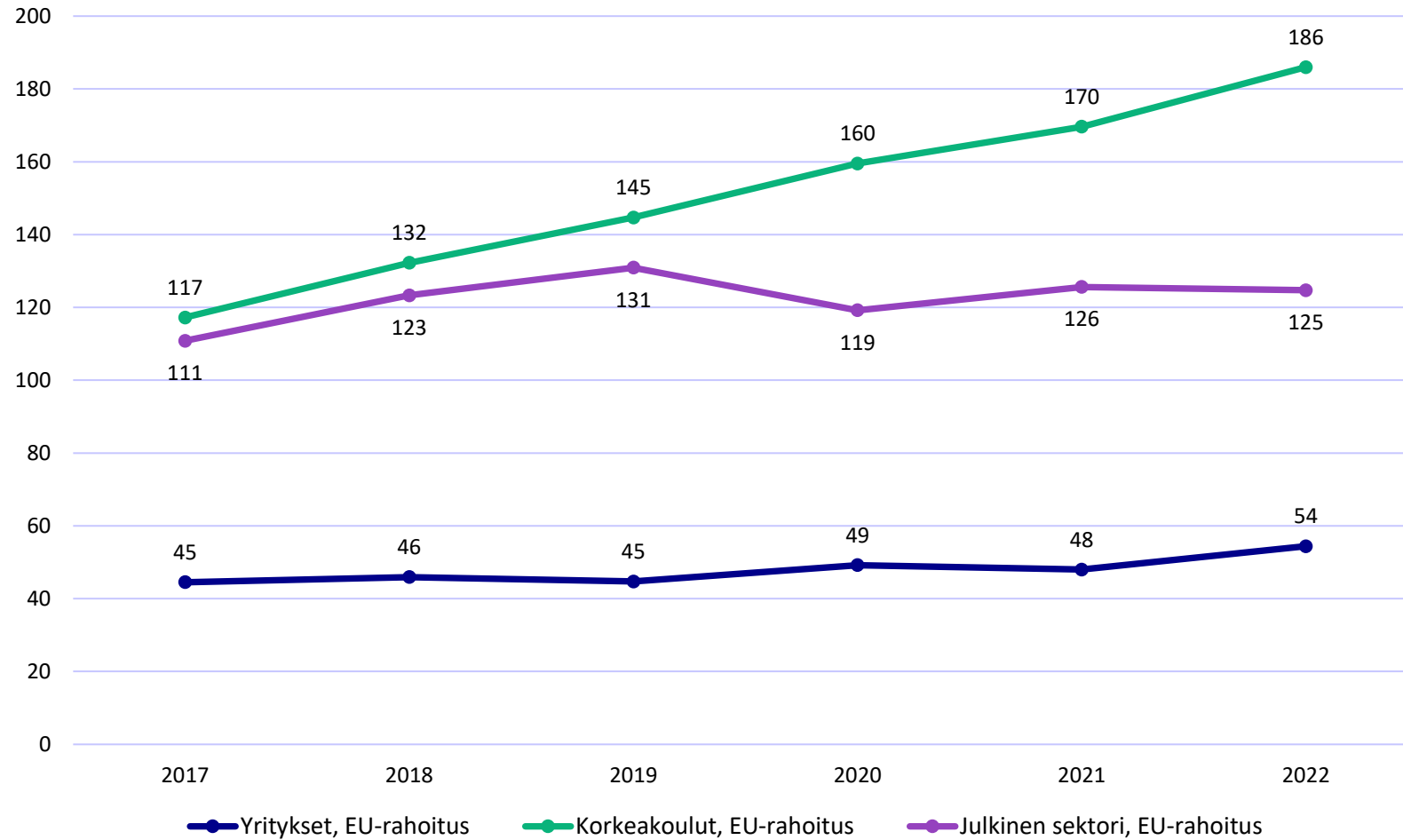
Kuvio 6. T&K-intensiteetti (T&K/BKT) maakunnittain 2020

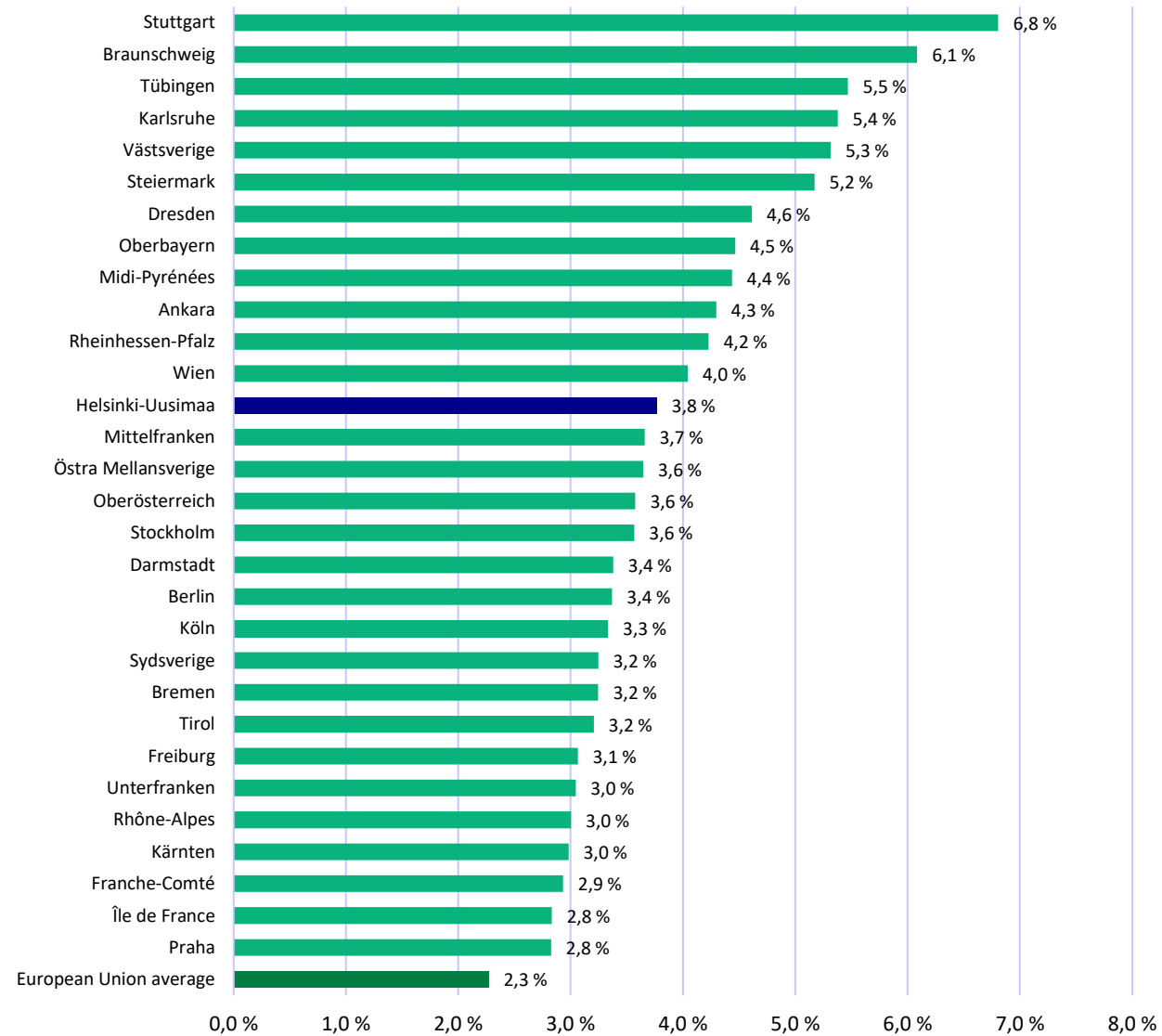
EU-rahoitus t&k-menoista (milj. €) 2017-2022

Koko maa

EU-rahoitus T&K-menoista eri sektoreilla (milj. €) 2017-2022

Kuvio 14. T&K-intensiteetti (T&K/BKT) 2021, EU:n NUTS 2 -alueet, 30 korkeinta osuutta

Uudenmaan TKI-toiminnan strateginen konseptointi EU-tasolle

Konseptoinnin tavoitteet

1. Laatia alueellamme tapahtuvasta toiminnasta ja lähivuosien näkymistä **strateginen tilannekuva ja konseptikuvaus, jolla alueemme TKI-toimijat vastaavat keskeisiin EU:n tavoitteisiin ja politiikka- ja rahoitusohjelmiin.**
2. Laatia näkymä **tulevaan EU-rahoitteisen TKI-toiminnan kehittämiseen Uudellamaalla ja konsepti vuorovaikutusprosessin jatkamisesta.**
3. Kuvata, mitä toimia tarvittaisiin, että TKI-panostukset Uudellamaalla nousisivat 5 % alueellisesta BKT:sta. Erityinen painotus tulee olla pk-yritysten TKI-potentiaalin arvioimisessa Uudellamaalla.
4. Organisoida ja toteuttaa työn tekemistä auttava vuorovaikutusprosessi sekä siihen liittyvät toiminnot ja lisäksi luoda **konsepti Uudenmaan toimijoiden TKI-yhteistyön kehittämisestä jatkossa.**

Konseptoinnin aikataulut ja prosessi

1. OHJAUS, KOORDINAATIO, VIESTINTÄ JA VUOROVAIKUTUS

1.1 Projektin käynnistys

1.2 Ohjausryhmätyöskentely

1.3 Projektinhallinta

2. TYÖPÖYTÄTUTKIMUS

2.1 Lähtötietojen analyysi

Tutustutaan tilaajan lähtötietoihin ja tunnistetaan toimeksiannossa tarvittavia muita aineistoja, hankkeita ja tahoja sekä innovatiivisia verrokkialueita analysoitavaksi

2.2 Tilannekuvan muodostaminen

Luodaan ymmärrys ja kuvaus Uudenmaan TKI-toiminnan nykytilanteesta analyysien sekä vuorovaikutusprosessissa kerättyjen havaintojen ja johtopäätösten avulla

3. TKI-TOIMIJOIDEN JA PÄÄTTÄJIEN OSALLISTAMINEN

3.1 Toimijoiden kartoitus ja kontaktointi

3.2 Kysely

tilannekuvan muodostamiseksi ja toimijoiden sitouttamiseksi vuorovaikutusprosessiin

3.3 Haastattelut

3.4 Roundtable-keskustelut

TKI-toimijoiden ja päättäjien näkemyksensä ja yhteistyömahdollisuutensa tuodaan keskustellen esiin luoden näin perustaa tiiviimmälle yhteistyölle

5. KONSEPTOINTI JA TULOSTEN JAKAMINEN

5.1 Konseptin suunnittelu ja Tiekartta

Määritellään liiton rooli TKI-toiminnan orkestroijana sekä laaditaan seudun TKI-toiminnan yhteistyömalli.

5.2 Loppuraportin tuottaminen

Strateginen tilannekuva, vuorovaikutusprosessi ja konsepti koostetaan julkaistavaksi loppuraportiksi

5.3 Tulospaja (stream)

Loppuraportin julkaisu

4. ULKOINEN VIESTINTÄ

4.1 Valmistelu ja lanseeraus

4.2 Jatkuva viestintä ja mediatyö

4.3 Loppuraportin julkaisua tukevat julkaisut

SYYSKUU

LOKAKUU

MARRASKUU

JOULUKUU

TAMMIKUU 2024

HELMIKUU 2024

Keskeisimmät nostot

Uudenmaan rooli ja vahvuudet

- Uudenmaan vahvuus: vahva TKI- ja osaamiskeskittymä: korkeakoulut, oppilaitokset, tutkimuslaitokset.
- Uusimaa pärjää EU-rahoitushauissa hyvin vertailuissa verrokkeihin, Yliopistot ja VTT vahvoja vetureita.

Keskeiset haasteet

- Organisaatioiden TKI-resurssien sekä hanke/rahoitusosaamisen puute ja omavastuuosuus esteitä EU-hankkeisiin osallistumiselle.
- Uudellamaalla laajasti TKI-toimintaa, mutta strategiset kärjet puuttuvat
- EU-tasoista oikein kohdistettua lobbausta ei osata

Uudenmaan TKI-yhteistyön EU-tason nostaminen

- "Koko alueen yhteistyö - esim. invest in - ja talent attraction toiminnassa olisi ihan keskeistä tehdä aitoa uusimaalaista yhteistyötä.
- Laadukkaan start-up toiminnan ylläpito ja korporaatioiden osallisuus siinä
- Eri ekosysteemien ja TKI-toimijoiden ja keskittymien välisen vuorovaikutuksen lisääminen
- Alueellisen tietoisuuden ja koordinaation lisääminen

Keinoja EU-rahoitussaannon nostamiseen

- Yrityksille ja kunnille suunnattuja tukipalveluita EU-rahoitushakuihin; valmistelurahoituksen vahvistaminen
- TKI-ekosysteemeillä keskeinen rooli, niitä tuettava toiminnan pitkäjänteisyydessä, rahoitusinstrumenttien ja -kanavien tuntemuksessa, toimintamallien kehittämisessä, EU-regulaatiovaikuttamisessa ja pk-yritysten roolin huomioimisessa.
- Kohdennettu lobbaus EU-tasolla ja kansallisesti

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Euroopan unionin
osarahoittama

TEPA24 Uusimaa

Outi Ervasti ja Anne Laitinen
Kuntajohtajat 22.11.2023

Reilusti edellä

— UUSIMAA-OHJELMA 2022–2025 —>

Ilmastonmuutoksen hillinnässä:

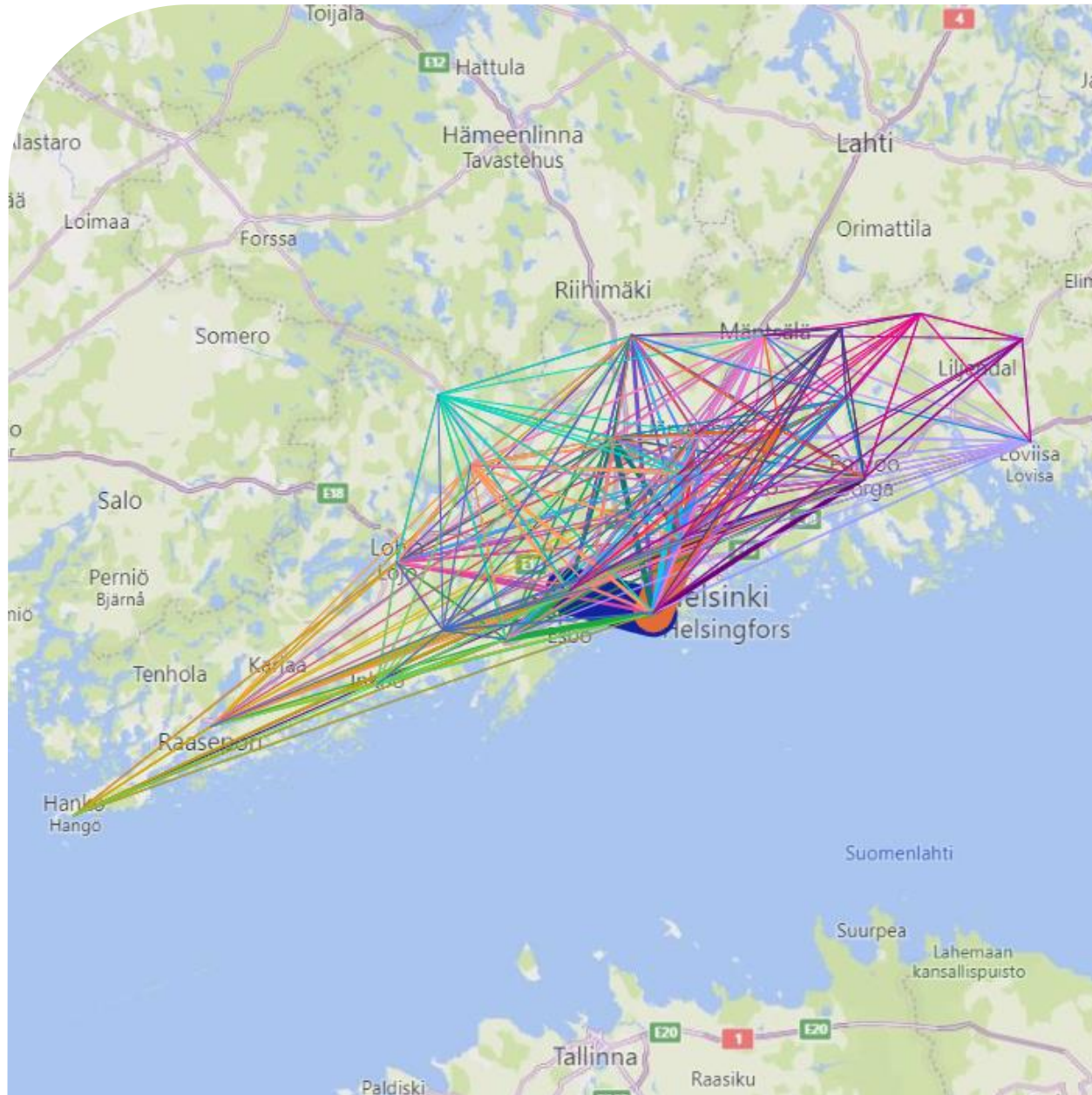
- Tavoitteena hiilineutraali maakunta vuonna 2030

Taloudellisessa kilpailukyvyssä:

- Tavoitteena TK-menojen nosto 5 %:iin BKT:sta

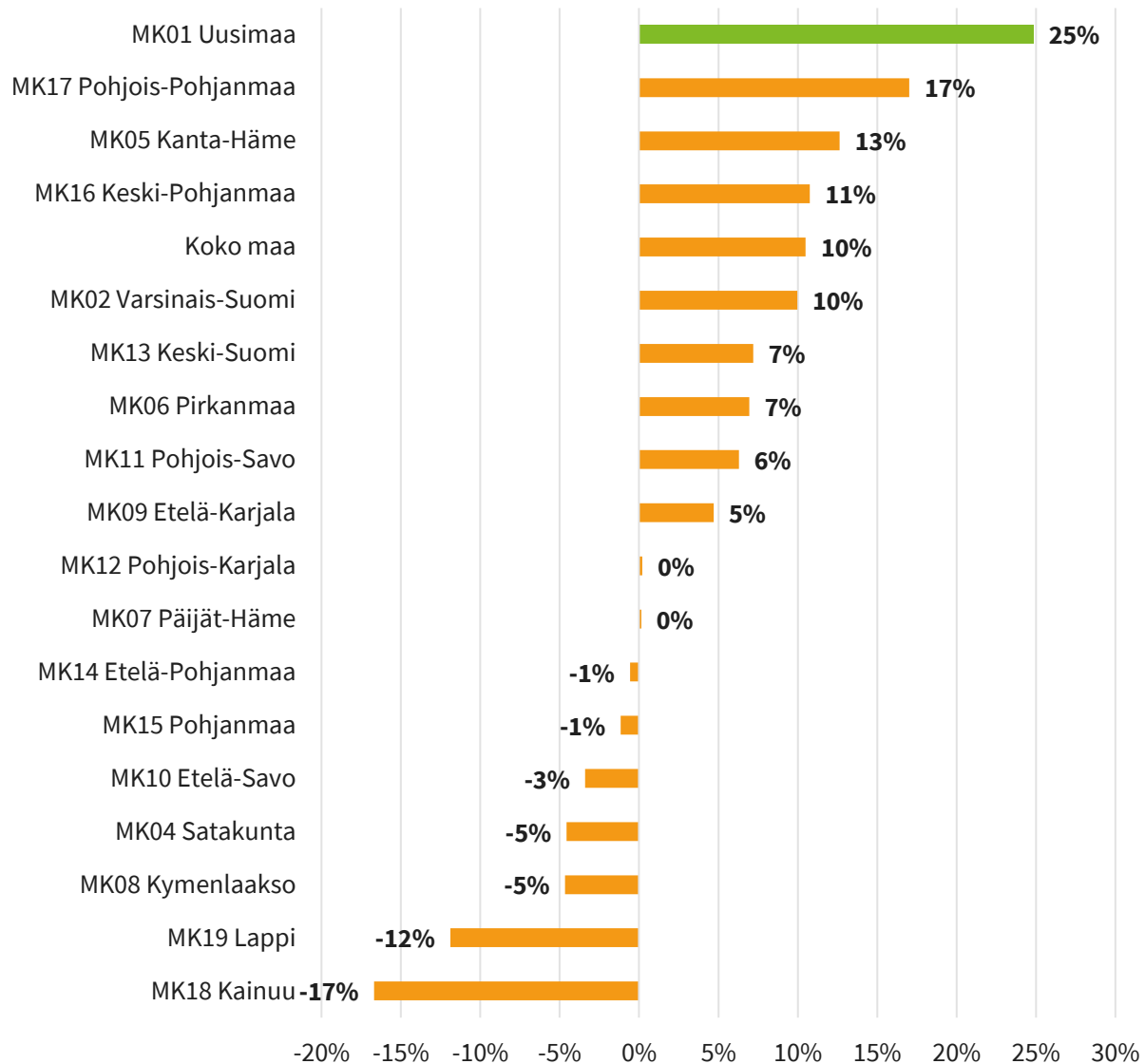
Hyvinvoinnissa:

- Tavoitteena 80 % työllisyysaste vuoteen 2030 mennessä

Uudellamaalla pendelöidään kaikkiin ilmansuuntiin

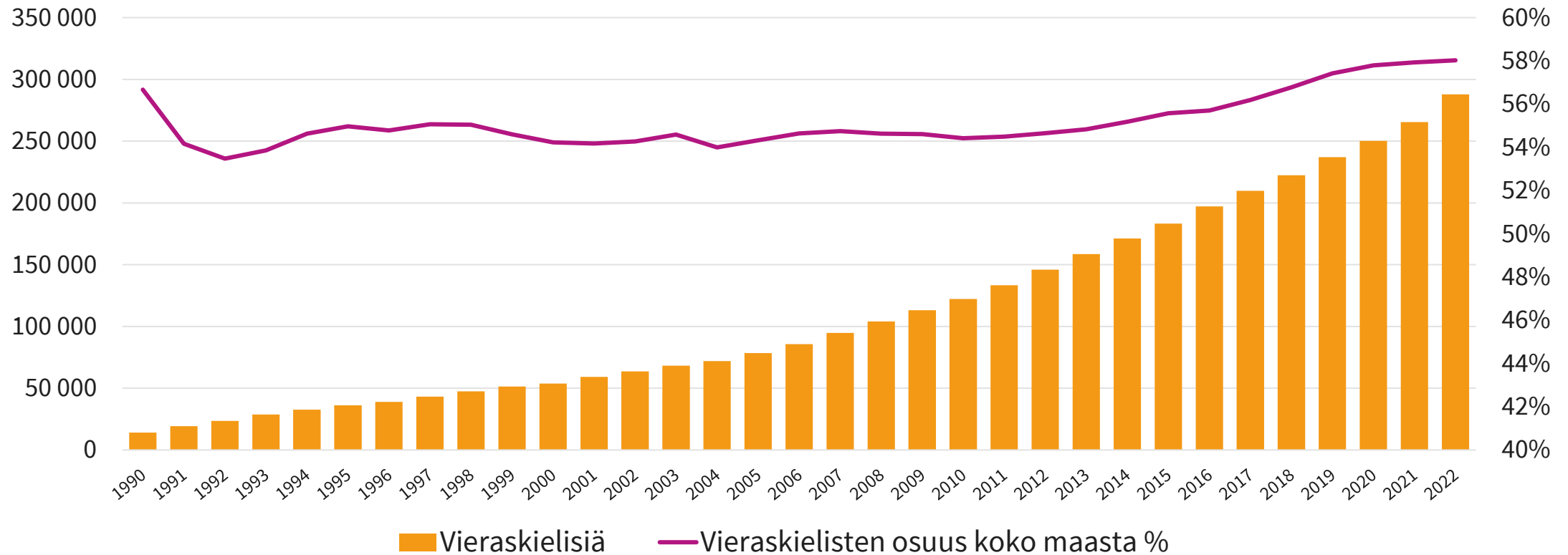
Työttömien työnhakijoiden määrän muutos (%) 09/2019-09/2023 (verrattuna aikaan ennen korona)

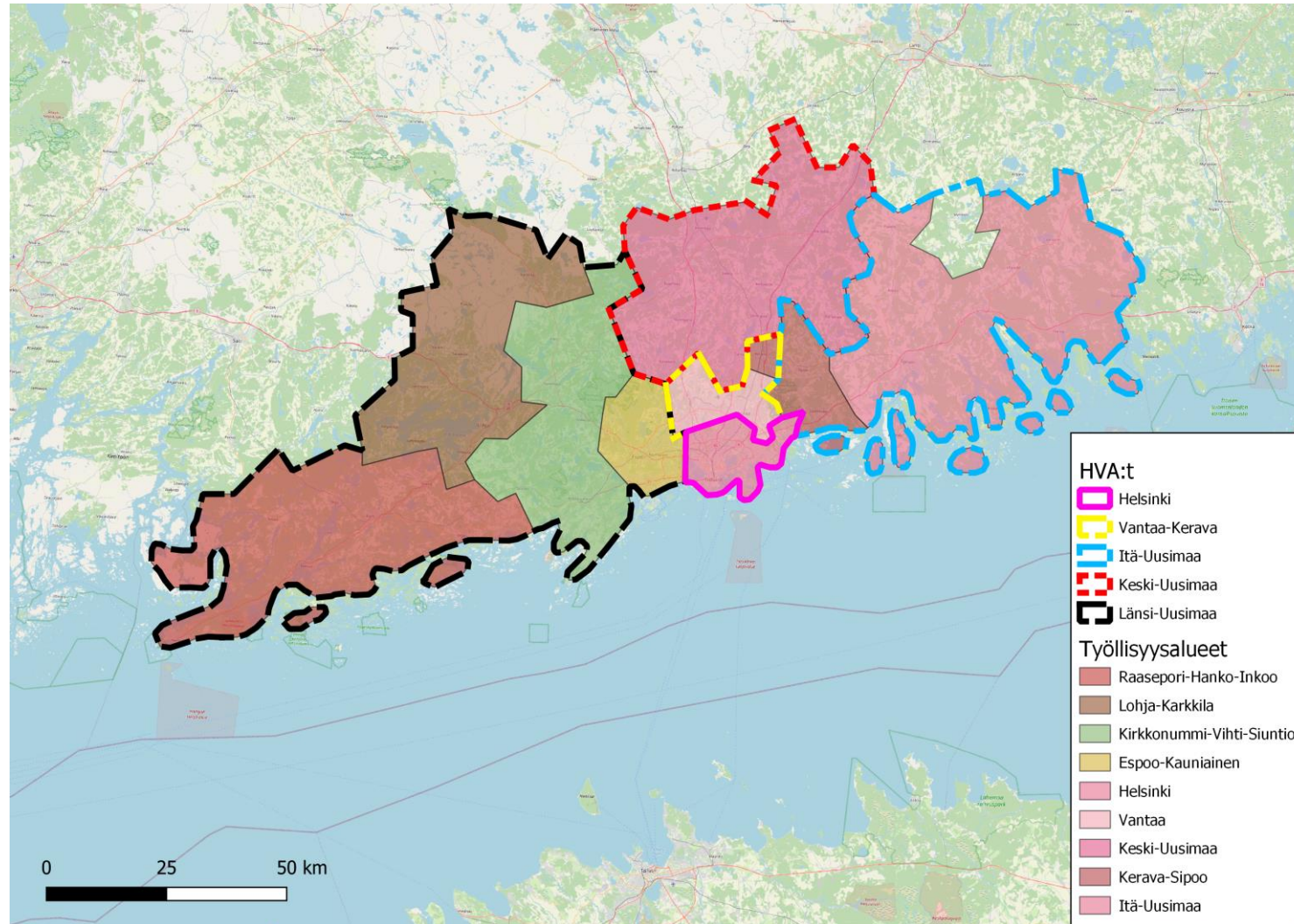
**Työttömyys
kumuloituu
Suomen
ainoaan
metropolimaa-
kuntaan**

Vieraskielisyys kumuloituu maahanmuuton sekä sisäisen muuton ansiosta Uudellemaalle

Uudenmaan vieraskielisten määrä ja osuus koko maasta 1990-2022

Uusimaa on viiden hyvinvointialueen ja yhdeksän työllisyysalueen maakunta.

Hyvinvoinnissa:

- Tavoitteena 80 %
työllisyysaste
vuoteen 2030 mennessä

Yhtenäinen työssäkäynti- alue edellyttää rajatonta yhteistyötä

Taustatukea syntyville TE-alueille, syötteitä yhteiseen edunvalvontaan

- 2021 Uudenmaan yhteiset linjaukset TE-uudistuksesta
- 2022 Uudenmaan yhteinen lausunto TE-uudistuksesta
- Kesän selvitys ja alueelliset Työllisyysfoorumi-tilaisuudet kuntien työllisyydestä vastaaville henkilöille (UL, ELY)
- 2023 Tilaisuuksia yhteistyössä kuntien, ELY-keskuksen ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa
 - Työllisyysfoorumi koko Uudenmaan alueen työllisyydestä ja elinkeinoista vastaaville henkilöille, sekä kuntapäätäjille (2.3.)
 - TEM maakuntakiertue, Uudenmaan TE24-uudistuksen keskustelutilaisuus kunnille (TEM, ELY, UL) (26.4.)
 - Siirtyvät TE-palvelut -tilaisuus kunnille (ELY, TE, UL) (12.5.)
 - Työllisyyspalveluiden tuottaminen ja järjestäminen Uudellamaalla, kunnat ja oppilaitokset (UL, AMKE, ELY) (22.5.)
 - E-palvelut -tilaisuus yrittäjäjärjestöille ja kunnille (UL, ELY) (12.6.)

Työllisyysfoorumin terveiset 2.3.2023

HE 207/2022 hyväksytty eduskunnassa 1.3.2023

- Kuntien välisen yhteistyö ja tiedon jakaminen on välttämätöntä.
- TE-uudistuksen resursoinnin oltava riittävä.
- Nopea aikataulu on haaste.
- Kuntakokeiluista paljon hyviä käytäntöjä – jopa innostusta!
- Uudistus ei ole pelkkä palvelujen siirto, voi olla mahdollisuus kehittää palveluja ja parantaa palveluprosesseja.
- Liitto voi tarjota kunnille ja muodostuville TE-alueiden keskustelufoorumin ja alustan yhteisen tahtotilan, kannanmuodostuksen ja edunvalvonnan vahvistamiseksi

Palaute tilaisuudesta 4.5/5 ”Jatkuva keskustelu tuo selvästi suurempaa avoimuutta ja yhteisymmärrystä, joten sitä työtä tarvitaan vain yksinkertaisesti lisää”.

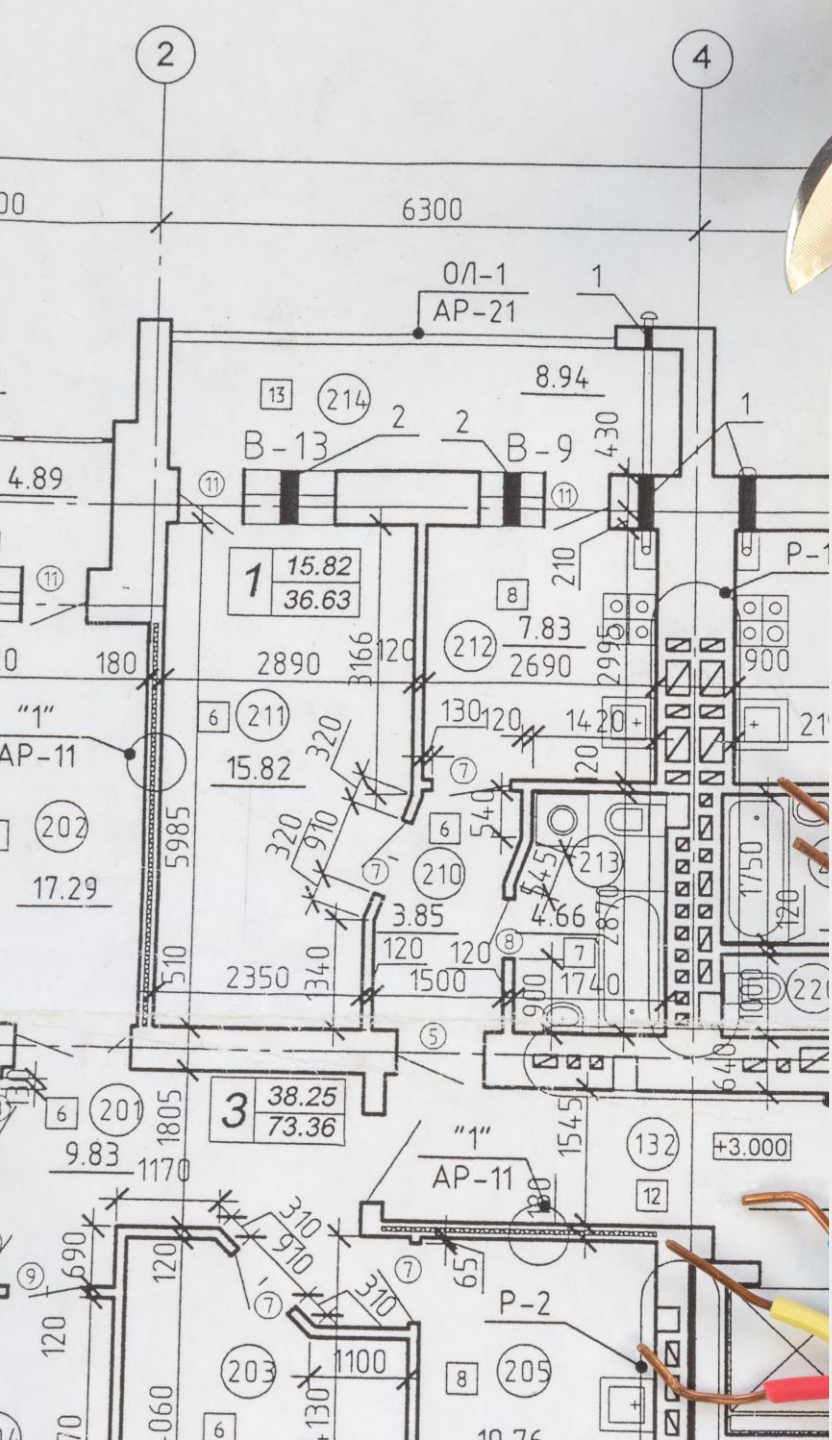

Euroopan unionin
osarahoittama

TEPA24 –hankevalmistelu

- Kuntajohtajat
 - 19.4. TE-uudistus, liiton fasilitoimat jatkotoimet (ml. ESR-hankehaku)
- Maakuntahallitus
 - 17.4.2023 hankkeen omarahoituksen ehdollinen hyväksyminen
 - 15.5.2023 osana ALKE:n ajankohtaiskatsausta
 - 18.9.2023 osana ALKE:n loppuvuoden 2023 painopisteiden esittelyä)
 - 23.10.2023 TEPA-projektin perustaminen
- Maakuntavaltuusto
 - 13.6.2023 osana ALKE-vastuualueen ajankohtaiskatsausta
- Elinkeinojohtajat (laajennettuna kuntien TE-yhteyshenkilöillä)
 - 5.4.2023 Uudenmaan liiton tilannekatsaus TE-uudistuksesta ja toimenpiteistä
 - 7.6.2023 TE-Teams alusta – muut ajankohtaiset
 - 13.9.2023 TE-uudistus ja Uudenmaan liiton ESR-hanke (tiedoksi)

Tähän mennessä tehtyä pohjatyötä

- Kunnille on tarjottu valtakunnallisesti poikkeuksellista palvelua Uudenmaan liiton ja ELY-keskuksen yhteisen tutkijaresurssin myötä
 - Vastattu kuntien tietopyyntöihin
 - Rakennettu Power BI-raportti, jossa keskeisimpiä työllisyyteen liittyviä tunnuslukuja
- Lisäksi pidetty yhteyttä kuntien työllisyystoimijoihin säännöllisesti soittokierrosten muodossa ja järjestetty useita tapahtumia
 - Sekä yleisiä infoja että tarkemmin rajattua työpajatoimintaa

TEPA24 Uusimaa

Projektin kesto: 1.10-2023-31.12.2025, ESR+

Tavoite: Tukea kuntia, jotta Uudenmaan TE-palvelut toimivat jatkossakin vaikka Uusimaa saa jopa 9 työllisyysaluetta. Projekti on jatkoa kuntien suuntaan tehdyille toimille uudistukseen liittyen

Kohderyhmät: Uudenmaan kunnat (erit. Kuntien työllisyyden ja elinkeinojen parissa työskentelevät ja kuntien johto), tulevat työllisyysalueet, Uudenmaan alueen TE-toimistot, Uudenmaan ELY-keskus

Välilliset kohderyhmät: Uusimaalaiset yritykset ja työnhakijat, koulutuksen tarjoajat (esim. uusimaalaiset koulutuskuntayhtymät ja yliopistot), yrittäjäjärjestöt ja kauppakamarit, Uudenmaan hyvinvointialueet, Uudenmaan kuntien kehittämissyhtiöt

Tavoitteet

Isossa kuvassa 80% työllisyystavoitteen saavuttamisen tukeminen Uudellamaalla

1. Tukea Uudenmaan muodostuvia työllisyysalueita TEPA24-uudistuksessa siten, että **palvelut uudessa palvelurakenteessa toimivat** saumattomasti
2. Uusimaa on yksi työssäkäyntialue, jossa useita työllisyysalueita: **työllisyysalueiden verkostomaisen työtavan tukeminen**, jotta työvoima voi liikkua ja tähän liittyvät riskit pienenevät
3. **Pyrkiä tukemaan kuntia heidän omista tilanteistaan käsin** ja tukea maakunnan laajuisen tilannekuvan muodostamista ja viestintää
4. **Työstää yhdessä työllisyysalueiden kanssa maakunnanlaajuista kehittämislustaa**, jossa mukana kaikki alueen olennaiset toimijat
5. Elinkeinopalveluiden **tilannekuvan selkiyttäminen Uudellamaalla**; fasilitoida keskeisten elinkeinoelämän toimijoiden välistä sitoutumista uudistukseen
6. **Vahvistaa maakunnallisia ja kansallisia verkostoja** (benchmarkkaus, fasilitointi, päätöksenteon tuki)

Toimintapaketti 1
Hanke käynnistyy ja työntekijät aloittavat. Käynnistetään työllisyysalueiden rakenteen ja tarpeiden kartoitus, jota seuraa toiminta- ja viestintäsuunnitelmien laatiminen sekä sidosryhmille suunnattu aloitustilaisuus tammikuussa.

Toimintapaketti 2
Kuntien kanssa luodaan maakunnallinen kehittämislusta, joka yhdistää toimijat ja prosessit TE-uudistuksen mukaisesti. Temaattiset ryhmät aloittavat työnsä.

Toimintapaketti 3
Riskikartoituksen jälkeen työpajat ja yhteistyöfoorumien ohjaus muovaavat yhteistyön mallia, jonka valmistuttua arvioidaan yhteistyörakenteiden tulevaisuutta ennen uudistuksen käynnistymistä 1.1.2025.

Toimintapaketti 5
Viimeisen pulssikyselyn ja palautteiden pohjalta arvioidaan hankkeen tuloksia ja yhteistyöfoorumien toiminnan jatkuvuutta. Uudenmaan liitto tarkastelee sisäisiä toimintaansa hankkeen päättyttyä. Rahoittajille raportoidaan.

Toimintapaketti 4: Juurruttaminen

Kaikuja muodostuvilta alueilta

- Yhteistyöfoorumia tarvitaan ja UML nähdään sopivana, puolueettomana ja diplomaattisena tahona
- Lisäarvo vrt. esim. Kuntaliittoon/KEHAan alueellisuus ja maakuntatuntemus
- Alueellisen goodwillin luominen
- Muutostuki (mm. henkilöstön siirtyminen; haaste kuntien toimeenpanokyvylle)
- Maahanmuuton ja kotoutumisen kysymykset; erityisesti työperäisesti muuttaneet
- Digikehittämisen takamatkan kurominen

Miten työskentelemme

1. Yhteiskehitellen, kokeillen, dialogia ja vuorovaikutusta korostaen
 2. Vastaamme tarpeeseen ja olemme tukena yhteisen luomiseksi:
 - Kuntakierros & keskustelut muodostuvien työllisyysalueiden kanssa - *käynnissä*
 - UUDELY/TEM Kumppanuusohjelman seudulliset tilaisuudet Uudellamaalla - *mukana*
 - Kuntien tietotarpeet ja odotukset ja toiveet hankkeelle - *kuulolla*
 - Ohjausryhmän kokoaminen (UUDELY, kuntia, AMKE, yrittäjäjärjestö, Uudenmaan liitto) - *käynnissä*
- Aloitustilaisuus: 23.1.2024 klo 9-12, Helsinki (läsnä) - *laita kalenteriin!*

Viestinnästä

- Viestintä on keskeinen osa koko TE-uudistuksen onnistumista ja siksi myös hankkeella on viestintäasiantuntija.
- Olemme kuntien aloitteesta perustettu hanke, joten myös viestintämme palvelee vahvasti kunnallisia intressejä. Emme voi hankkeena tehdä edunvalvontaa, mutta Uudenmaan liiton hankkeena kauttamme kertyy liitolle tietoa myös alueiden toiveista.
- Olemme aloittaneet yhteistyön Uudenmaan TE-toimiston ja Kuntaliiton viestijöiden kanssa. Olemme mukana keskeisillä Teams-kanavilla ja tuomme niihin oman panoksemme.
- Vuorovaikutamme avoimella otteella LinkedInissämme, joka on kerännyt aktiivisen seuraajakunnan kohderyhmästämme:
<https://www.linkedin.com/company/tepa24-uusimaa>
- Palvelemme esimerkiksi paikallisia, kunta-alan ja järjestöjen medioita, jotta uudistuksesta voidaan käydään sen kokoluokan huomioiden riittävää yhteiskunnallista keskustelua.

Viisi hyötyä kunnille

- 1. Alueellinen valmistautuminen:** TEPA24 Uusimaa -hanke tarjoaa eri lähtökohdista ponnistaville kunnille mahdollisuuden valmistautua yhdessä TE24-uudistukseen.
- 2. Yhteistyö:** Hankkeen avulla kunnat voivat tehdä entistä tiiviimpää ja strategisempää yhteistyötä työllisyys- ja yrityspalveluiden alueella.
- 3. Työllisyys:** Yhteisenä visiona oleva tavoite nostaa Uudenmaan työllisyysaste 80 %:iin vuoteen 2030 mennessä hyödyttää suoraan kuntia.
- 4. Syntyvät toimintamallit:** Hanke kehittää yhteistyössä työllisyysalueiden kanssa pitkäjänteisiä toimintamalleja, joita hyödyntää tulevaisuudessa. Tämä takaa jatkuvuuden ja yhteistyön sujuvuuden uudessa palvelurakenteessa.
- 5. Kehittämislusta:** yhteiskehitetään vuorovaikutteinen toimintatapa, jonka tukemana kunnat/työllisyysalueet voivat paremmin vastata alueensa erityispiirteisiin, potentiaaliin ja haasteisiin.

Yhteystiedot

Projektipäällikkö: Anne Laitinen,
anne.laitinen@uudenmaanliitto.fi

Viestintäasiantuntija: Antti Kettunen,
antti.kettunen@uudenmaanliitto.fi

LinkedIn: TEPA24 Uusimaa

Teams-kanava: Uudenmaan TE24-valmistelijat

